

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 134/25

Λουξεμβούργο, 23 Οκτωβρίου 2025

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-469/24 | [Tuleka] ¹

Οργανωμένα ταξίδια: σε περίπτωση μη προσήκουσας εκτέλεσης της σύμβασης, είναι δυνατό να επιστραφεί στον ταξιδιώτη το σύνολο του αντιτίμου που είχε καταβάλει, ακόμη κι αν του παρασχέθηκαν ορισμένες υπηρεσίες

Τούτο ισχύει σε περίπτωση κατά την οποία η πλημμελής εκτέλεση των ταξιδιωτικών υπηρεσιών είναι τόσο σοβαρή ώστε το πακέτο να καθίσταται άνευ αντικειμένου, το δε ταξίδι να μην έχει πλέον, αντικειμενικά, ενδιαφέρον για τον ταξιδιώτη

Δύο Πολωνοί ταξιδιώτες αναχώρησαν για διαμονή «με όλα τα έξοδα πληρωμένα» σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων στην Αλβανία.

Την επομένη της άφιξής τους, ξύπνησαν εξαιτίας του θορύβου από τις εργασίες κατεδάφισης που είχαν διατάξει οι αλβανικές αρχές όσον αφορά τις πισίνες του ξενοδοχείου. Οι εν λόγω εργασίες συνεχίστηκαν για τέσσερις ημέρες, από τις 7:30 έως τις 19:30, και ολοκληρώθηκαν αφού πρώτα καταστράφηκαν ολοσχερώς οι πισίνες, η παραλιακή οδός περιπάτου και η πλακόστρωτη οδός πρόσβασης στη θάλασσα. Οι παραθεριστές υποχρεώθηκαν επίσης να αναμένουν σε μεγάλες ουρές για το γεύμα τους και χρειάστηκε να προσέρχονται στο εστιατόριο ήδη με την έναρξη του ωραρίου εξυπηρέτησης, καθώς ο αριθμός των διαθέσιμων μερίδων ήταν περιορισμένος. Επιπλέον, διακόπηκε η παροχή του απογευματινού ελαφρού γεύματος. Τέλος, κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών ημερών της διαμονής, άρχισαν να εκτελούνται νέες εργασίες για την προσθήκη πέμπτου ορόφου στο ξενοδοχείο.

Οι ταξιδιώτες προσέφυγαν στην πολωνική δικαιοσύνη ζητώντας την επιστροφή του συνόλου του αντιτίμου του ταξιδιού τους και την καταβολή αποζημίωσης. Κρίνοντας αναγκαία την παροχή διευκρινίσεων όσον αφορά τα δικαιώματα που παρέχονται βάσει της οδηγίας σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια ², ο Πολωνός δικαστής ζήτησε την καθοδήγηση του Δικαστηρίου.

Το Δικαστήριο κρίνει ότι **ένα ταξιδιώτης δικαιούται επιστροφή του συνόλου του καταβληθέντος αντιτίμου** όχι μόνον σε περίπτωση κατά την οποία δεν εκτελέστηκαν ή εκτελέστηκαν πλημμελώς όλες οι ταξιδιωτικές υπηρεσίες, αλλά και **σε περίπτωση κατά την οποία, παρά την παροχή ορισμένων υπηρεσιών, η πλημμελής εκτέλεσή τους είναι τόσο σοβαρή ώστε το συγκεκριμένο πακέτο να καθίσταται άνευ αντικειμένου, το δε ταξίδι να μην έχει πλέον, αντικειμενικά, ενδιαφέρον για τον ταξιδιώτη**. Απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των περιστάσεων, αν τούτο συμβαίνει εν προκειμένω.

Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι η οδηγία έχει ως αποκλειστικό σκοπό την αποκατάσταση της συμβατικής ισορροπίας μεταξύ των ταξιδιωτών και του διοργανωτή ταξιδιών. Αντιθέτως, **δεν καθιστά δυνατή την επιβολή κυρώσεων στον διοργανωτή, ιδίως με την επιδίκαση τιμωρητικής αποζημίωσης**.

Επιπλέον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο ταξιδιώτης δεν έχει δικαίωμα αποζημίωσης εάν ο διοργανωτής αποδείξει ότι η μη εκτέλεση ή η πλημμελής εκτέλεση των ταξιδιωτικών υπηρεσιών καταλογίζεται σε τρίτο πρόσωπο και έχει απρόβλεπτο ή αναπότρεπτο χαρακτήρα. Κατά την οδηγία, **η συγκεκριμένη δυνατότητα απαλλαγής από την ευθύνη έναντι του ταξιδιώτη δεν εξαρτάται από ενδεχόμενη υπαιτιότητα του τρίτου**. Ως εκ τούτου, η οδηγία αντιτίθεται στην πολωνική νομοθεσία βάσει της οποίας ο διοργανωτής οφείλει να αποδείξει υπαιτιότητα τρίτου.

Όσον αφορά το ζήτημα αν οι εργασίες κατεδάφισης μπορούν να θεωρηθούν «αναπόφευκτη και έκτακτη περίπτωση» λόγω της οποίας ο διοργανωτής απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι συγκεκριμένες εργασίες αποτελούν συνέπεια πράξης δημόσιας αρχής. Οι πράξεις αυτού του είδους, όμως, εκδίδονται με διαφάνεια και αφού έχει προηγηθεί ορισμένη δημοσιότητα. Απόκειται, επομένως, στον εθνικό δικαστή να ελέγξει αν ο διοργανωτής ταξιδιών ή ο διαχειριστής της τουριστικής υποδομής είχαν ενημερωθεί για τη διαδικασία η οποία κατέληξε στην έκδοση της αποφάσεως περί κατεδαφίσεως, ενδεχομένως δε και αν είχαν συμμετάσχει στην εν λόγω διαδικασία, ή, ακόμη, αν είχαν λάβει γνώση του περιεχομένου της αποφάσεως πριν από την εκτέλεσή της. **Εφόσον υπήρξε τέτοια συμμετοχή ή ενημέρωση, η κατεδάφιση των επίμαχων υποδομών δεν θεωρείται απρόβλεπτη. Κατά συνέπεια, ο διοργανωτής δεν μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωσή του να καταβάλει αποζημίωση στους ταξιδιώτες.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο. Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32)22964106.

Ακολουθήστε μας!

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

² [Οδηνία \(ΕΕ\) 2015/2302](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.